

Belastningsreaktioner angst og søvnforstyrrelser

*Linh Duong, 1.reserlæge, Ph.D
Lægemiddelkonference
Sorø
2. December*

REGION
SJÆLLAND

- vi er til for dig

Nosology: Belastningsreaktioner

Epidemiology

Klinik

Behandling

Prognose

Tilbud i Region Sjælland

Nosology ICD-10

Kapitel V – F 00 - 99

- 00-09**   **Organiske psykiske lidelser inkl. de symptomatiske lidelser'**
  - 10-19**   **Sindslidelser som følge af misbrug af alkohol eller stoffer**
  - 20-29**   **Psykoserne specielt skizofreni**
  - 30-39**   **Affektive lidelser**
  - 40-49**   **Nervøse og stress-relaterede tilstande samt tilstande med nervøst betingede legemlige symptomer**
  - 50-59**   **Adfærdsændringer forbundne med fysiske og fysiologiske faktorer**
  - 60-69**   **Forstyrrelser og forandringer af personlighedsstruktur og adfærd**
  - 70-79**   **Mental retardering**
  - 80-89**   **Psykiske udviklingsforstyrrelser**
  - 90-98**   **Adfærds- og følelsesmæssig forstyrrelse opstået før voksen alderen**
  - 99**   **Psykisk lidelse eller forstyrrelse, ikke på anden måde specificeret**
-

-
- 00-09 Organiske psykiske lidelser inkl. de symptomatiske lidelser'
  - 10-19 Sindslidelser som følge af misbrug af alkohol eller stoffer
  - 20-29 Psykoserne specielt skizofreni
  - 30-39 Affektive lidelser
  - 40-49 Nervøse og stress-relaterede tilstande samt tilstande med nervøst betingede legemlige symptomer**
  - 50-59 Adfærdsændringer forbundne med fysiske og fysiologiske faktorer
  - 60-69 Forstyrrelser og forandringer af personlighedsstruktur og adfærd
  - 70-79 Mental retardering
  - 80-89 Psykiske udviklingsforstyrrelser
  - 90-98 Adfærds- og følelsesmæssig forstyrrelse opstået før voksen alderen
  - 99 Psykisk lidelse eller forstyrrelse, ikke på anden måde specificeret
-

-
- 00-09 Organiske psykiske lidelser inkl. de symptomatiske lidelser?
  - 10-19 Sindslidelser som følge af misbrug af alkohol eller stoffer
  - 20-29 Psykoserne specielt skizofreni
  - 30-39 Affektive lidelser
  - 40-49 Nervøse og stress-relaterede tilstande samt tilstande med nervøst betingede legemlige symptomer**
    - 40 Fobisk angst
    - 41 Andre angsttilstande (panikangst, generaliseret angst...)
    - 42 OCD
    - 43 Reaktioner på belastninger
    - 44 Dissociative tilstande
    - 45 Somatoforme tilstande
    - 48 Andre nervøse tilstande
-

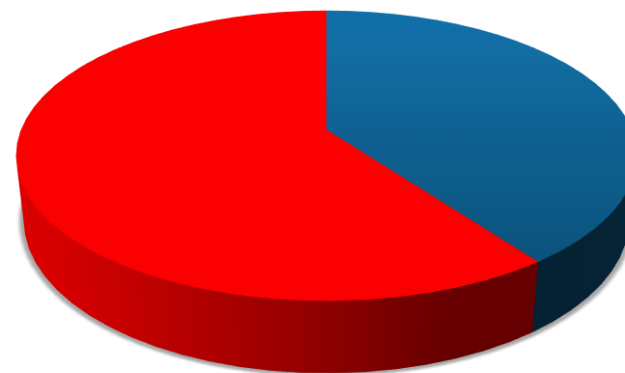
-
- 00-09 Organiske psykiske lidelser inkl. de symptomatiske lidelser?
  - 10-19 Sindslidelser som følge af misbrug af alkohol eller stoffer
  - 20-29 Psykoserne specielt skizofreni
  - 30-39 Affektive lidelser
  - 40-49 Nervøse og stress-relaterede tilstande samt tilstande med nervøst betingede legemlige symptomer**
    - 40 Fobisk angst
    - 41 Andre angsttilstande (panikangst, generaliseret angst...)
    - 42 OCD
    - 43 Reaktioner på belastninger**
    - 44 Dissociative tilstande
    - 45 Somatoforme tilstande
    - 48 Andre nervøse tilstande
-

Nosology

ICD-10 - Kapitel V – F 00 - 99

- 00-09 Organiske psykiske lidelser inkl. de symptomatiske lidelser?
  - 10-19 Sindslidelser som følge af misbrug af alkohol eller stoffer
  - 20-29 Psykoserne specielt skizofreni
  - 30-39 Affektive lidelser
  - 40-49 Nervøse og stress-relaterede tilstande samt tilstande med nervøst betingede legemlige symptomer**
    - 40 Fobisk angst
    - 41 Andre angsttilstande (panikangst, generaliseret angst...)
    - 42 OCD
    - 43 Reaktioner på belastninger**
      - 43.0 Akut belastningsreaktion**
      - 43.1 posttraumatisk belastningsreaktion**
      - 43.2 Tilpasningsreaktioner**
      - 43.8 Andre belastninger**
      - 43.9 Tilpasningsreaktioner , anden**
-

■ mænd ■ kvinder

Journal of Traumatic Stress
June 2014, 27, 370-374

BRIEF REPORT

Severe Stress and Adjustment Disorder Diagnoses in the Population of Denmark

Jaimie L. Gradus,^{1,2} Imre Bozi,³ Sussie Antonsen,³ Elisabeth Svensson,³ Timothy L. Lash,^{3,4} Patricia A. Resick,^{1,2,5} and Jens Georg Hansen³

¹National Center for PTSD, VA Boston Healthcare System, Boston, Massachusetts, USA

²Department of Psychiatry, Boston University, Boston, Massachusetts, USA

³Department of Clinical Epidemiology, Aarhus University Hospital, Aarhus, Denmark

⁴Department of Epidemiology, Emory University, Atlanta, Georgia, USA

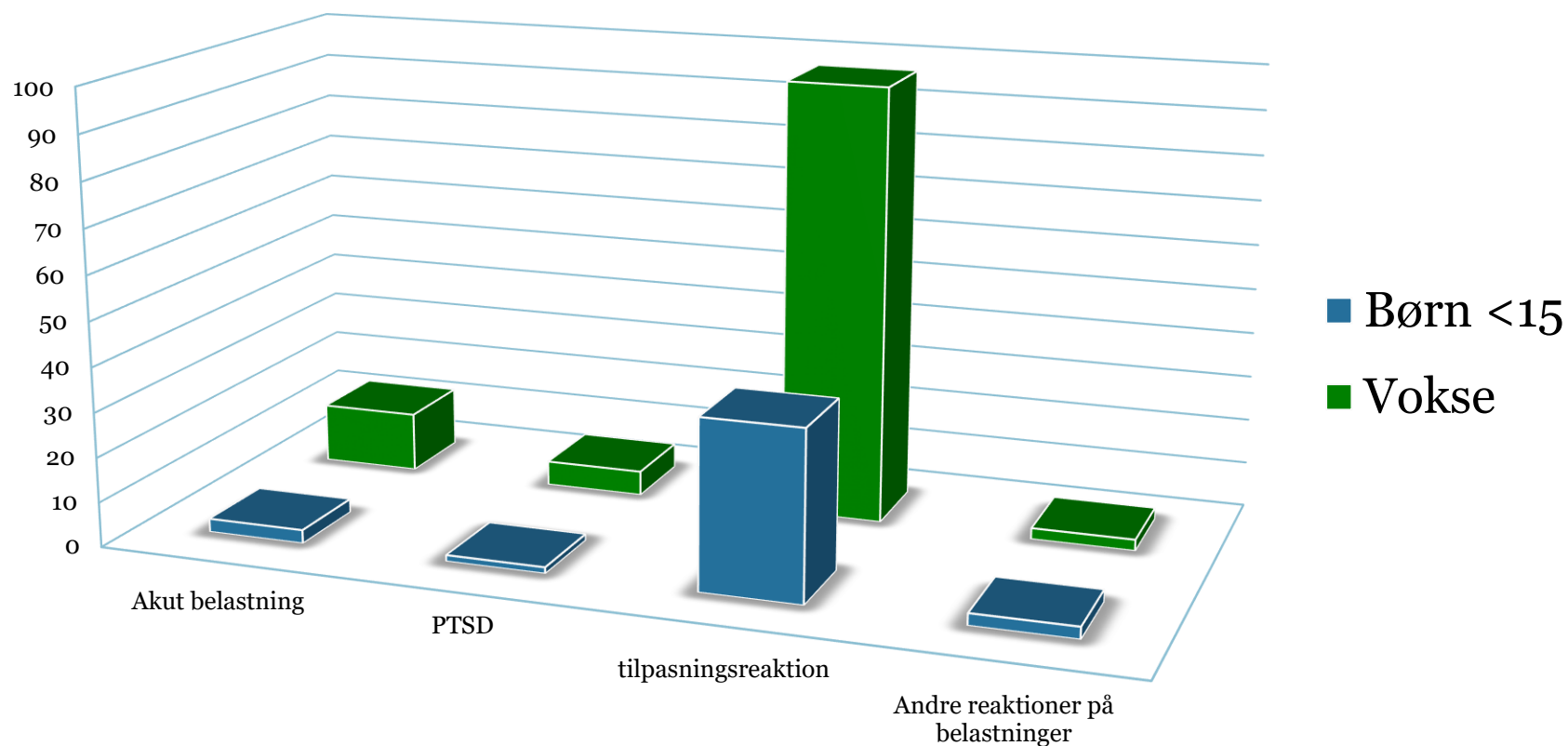
⁵Department of Psychology, Boston University, Boston, Massachusetts, USA

Populationstudie Danmark

- periode 1995-2011; CD-10 koder 43.X
- Børn og voksne; Indlagte og ambulante

Incidens rate 100.000 personår

Kriterier for tilpasningsreaktioner

- A. Kendt traume eller belastning indenfor sidste 1 måned**
  - B. Emotionelle og adfærdsmæssige symptomer, men uden at opfylde kriterier for andre psykiske lidelser eller tilstande**
  - C. Varighed < 6 mdr**
    - 43.20 Depressiv reaktion, kortvarig
    - 43.20 Depressive reaktion, længerevarende (<2 år)
    - 43.22 Blandet angst-depressionsreaktioner
-

Symptomer ved belastningsreaktion

Nedtrykthed

Grådtendens

Bekymringer

Angst

Nervøsitet

Vrede

Sorg

Fortvivlelse

Labil humør

Isolation / hyperaktivitet

Selvskade

Koncentrationsbesvær

Uoverskuelig

Fysisk træthed

Nedsat appetit

Søvnforstyrrelser

depressive symptomer

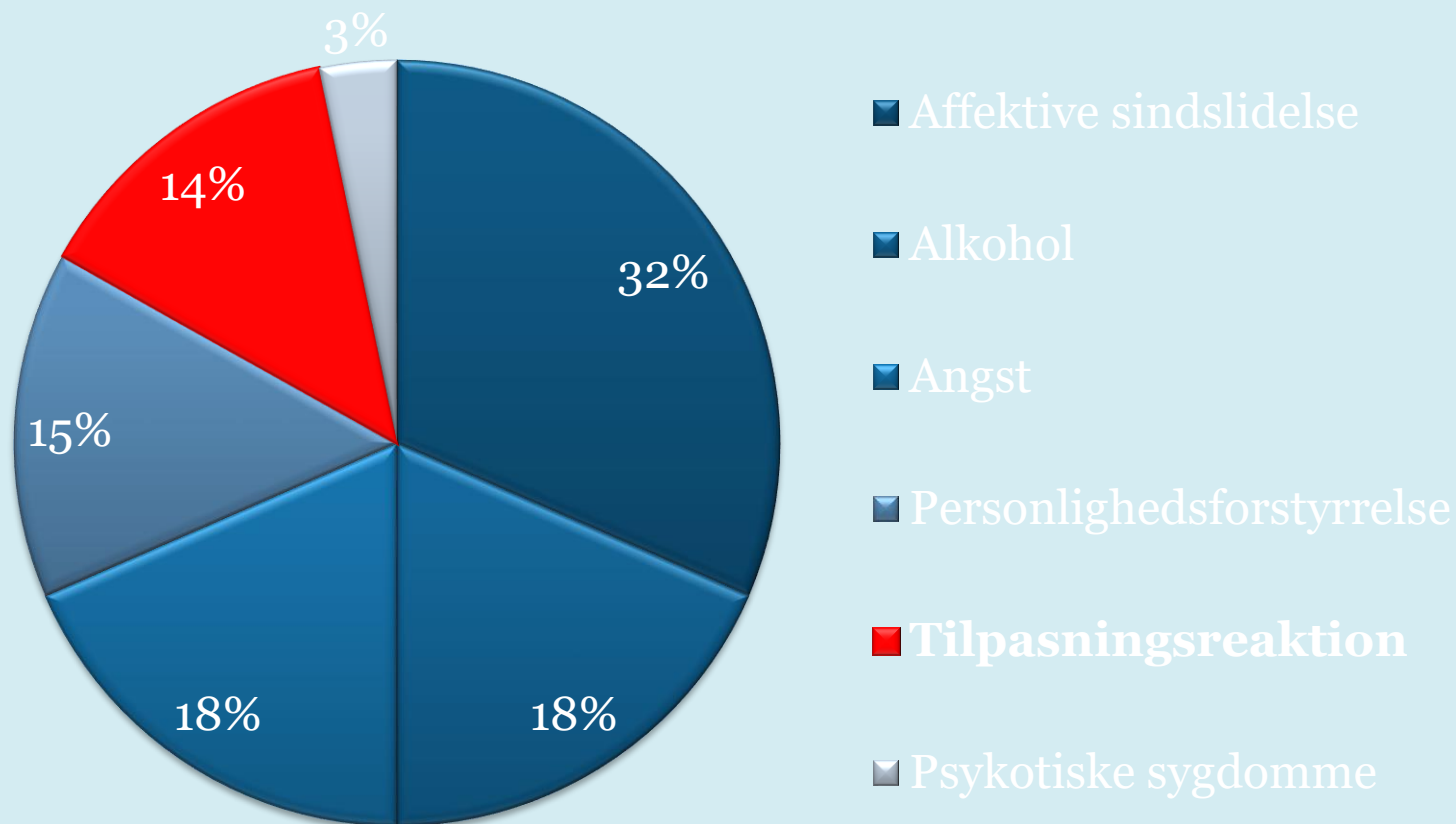
angst symptomer

emotionelle symptomer

adfærdsforstyrrelser

Kognitive symptomer

Vegetative symptomer

Funktionstab

Forpinthed

Uro / agitation / angst

Tankermylder

Søvnforstyrrelser

Selv mordstanker

Selvskade

Pårørendes bekymringer

Konservativ

Støttende samtaler

Psykoterapi

Psykoedukation

Kort indlæggelse

Psykofarmaka

Benzodiazepiner

Zopiclone m.fl.

Oxazepam

Melatonin

Antidepressiva

NaSSA

SSRI

Antipsykotika

Quetiapin

Chlorprothixen

Occup Environ Med 2003;**60**:429-437 doi:10.1136/oem.60.6.429

Original article

Reducing long term sickness absence by an activating intervention in adjustment disorders: a cluster randomised controlled design

J J L van der Klink¹, R W B Blonk², A H Schene³, F J H van Dijk¹

Indledende samtale	2 timer i alt
KRAM og somatisk sygdom	
Psykoterapi Samtaleterapi i gruppe eller individuelt	15 timer i alt Gruppe: fx 24 sessioner å 2 timer og 30 minutter eller individuelt: 15 timer
Psykofarmakologi <ul style="list-style-type: none"> • Medicinopfølgning/evt. justering, monitorering af bivirkninger • Monitorering af tilstand og behandling generelt • Behandlingskoordinering	1 time i alt
Psykoekation	1 time i alt
Pårørende <ul style="list-style-type: none"> • Pårørendesamtaler • Sundhedsmæssig støtte og vejledning	2 timer i alt
Behandling af komplicerende forhold <ul style="list-style-type: none"> • Stress management, social færdighedstræning, misbrug mv.	2 timer i alt
Sammenhæng <ul style="list-style-type: none"> • Kontakt til alment praktiserende læge for at sikre eventuel fortsat behandling i primær sektor • Kontakt til kommune for at sikre, at eventuel hjælp efter serviceloven vurderes samt eventuel uddannelses- og beskæftigelsesindsats	1 time i alt
Psykometri	1 time i alt
Tilbagefaldsforebyggelse	1 time i alt
Afsluttende samtale	

Fuld remission

Tilpasningsreaktion

7,6 % af alle selvmord

10-12 gange højere selvmordsrate end population

Akut stress: risikofaktor for selvmord

1 % af alle selvmord

Komorbiditet: Depression / misbrug → højere selvmordsrate

Psykiatriske akutmodtagelser

- (Syd) **Vordingborg**, (Vest) **Slagelse** og (Øst) **Roskilde**

Psykiatrisk Klinik (pakkeforløb)

- Syd: Maribo, Næstved
- Vest; Holbæk, Slagelse
- Øst: Roskilde, Køge

Klinik for selvmordsforebyggelse

- Vordingborg, Slagelse, Roskilde

Distriktpsychiatri

Tak for opmærksomheden

REGION
SJÆLLAND
- vi er til for dig